

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสิ่งคุกคามสุขภาพ และการปฏิบัติงานที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงจากการได้รับอันตรายจากการทำงานของพนักงานทำความสะอาด โรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดขอนแก่น 7 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลหนองเรือ โรงพยาบาลบ้านฝาง โรงพยาบาลชุมแพ โรงพยาบาลสีชมพู โรงพยาบาลบ้านไผ่ โรงพยาบาลมัญจาคีรี และโรงพยาบาลน้ำพอง กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ พนักงานทำความสะอาดโรงพยาบาลชุมชน จำนวน 50 คน โดยคัดเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง ทำการเก็บข้อมูล ในช่วง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2551 ถึงเดือน มีนาคม พ.ศ.2552 โดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบประเมินความเสี่ยง

ผลการวิจัยพบว่า พนักงานทำความสะอาดทุกคนมีการทำงานที่ต้องสัมผัสกับน้ำยา หรือ สารเคมี ร้อยละ 76 เคยเข้ารับการอบรม ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมี ส่วนใหญ่ร้อยละ 98 ใช้อุปกรณ์ ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลทุกวันและทุกครั้งที่ปฏิบัติงาน โรงพยาบาลที่ศึกษาทุกแห่งมีมาตรการ ดำเนินงานด้านอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงาน โดยร้อยละ 98 ของพนักงานทำความสะอาดปฏิบัติงานตามกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ แต่ยังพบว่ายังเกิดอุบัติเหตุในระหว่าง การปฏิบัติงานเล็กน้อย ไม่รุนแรง

การประเมินความเสี่ยงพบว่า ความเสี่ยงจากสิ่งคุกคามทางเคมี มีระดับความเสี่ยงสูง มี โอกาสเกิดอันตรายได้บ่อยครั้ง จำเป็นต้องมีการควบคุมความเสี่ยง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอันตรายต่อ ผู้ใช้ ส่วนความเสี่ยงต่อสุขภาพจากสิ่งคุกคามทางกายภาพ การเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานหรือ สภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย และสิ่งคุกคามทางศาสตร์ มีระดับความเสี่ยงต่ำ มีโอกาสเกิด อันตรายน้อย หรือไม่น่าจะเกิดอันตรายได้ เป็นความเสี่ยงที่ยอมรับได้หากมีการเฝ้าควบคุมความ เสี่ยง

แนวทางจัดการความเสี่ยงจากสิ่งคุกคามทางเคมี ควรมีเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการปฏิบัติงาน ของพนักงานทำความสะอาด ให้มีการปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติงานและการใช้อุปกรณ์ป้องกัน อันตรายส่วนบุคคลที่ถูกต้อง และควรมีการจัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ การเก็บรักษา การใช้ สารเคมี และการปฏิบัติตนเมื่อได้รับอันตรายจากสารเคมี เพื่อให้เกิดความตระหนักและมีการปฏิบัติ ที่ถูกต้อง

This descriptive study aimed to investigate health hazards, possible health risks associated with working procedures of among cleaning workers of seven community hospitals in Khon Kaen Province. The studied hospitals were purposively selected, and 50 cleaning workers were interviewed using structured questionnaire and risk assessment checklist. The study conducted during November 2008 to March 2009.

The results found all of cleaning workers were exposed to toxic chemical solutions or substances during their working periods while 76 % of them were trained on good practice in cleaning chemical uses. Most of them 98 % used personal protective equipments (PPE) during working periods. There were occupational health and safety measures established in all studied hospital and 98 % of cleaning workers have been practiced following those measures, however there were minor accidents occurring of among workers and after their working periods.

Risk assessment of toxic chemical health-related problems among cleaning workers illustrated that they were exposed to high risk and much frequency occurrence. Therefore, risk management must be put in place to prevent toxic chemical-related incidents. On the other hand, the risk assessment of physical injury from both job-base and working environment showed low risk and less possibility of occurrence and hence it presented an acceptable risk that requires to monitor properly.

In conclusion, the guideline on risk management of toxic chemical-related health-related problems for hospital cleaning workers should be controlled by a supervisor with corrected working procedures, good practices in PPE use, and training on chemical handling, storage and emergency response procedures.